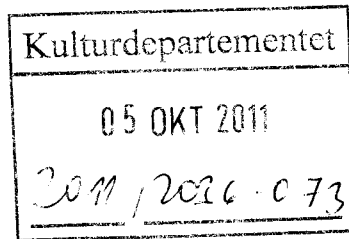

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Grafill

Oslo, 30. september 2011

Vi viser til Kulturdepartementets høringsbrev og notat av 19. mai 2011.

Høring: om endringer i åndsverkloven – tiltak mot ulovlig fildeling og andre krenkelser av opphavsrett m.m. på internett

Grafill - Norsk organisasjon for visuell kommunikasjon er en interesseorganisasjon for alle som arbeider eller utdanner seg innen visuell kommunikasjon. Organisasjonen samler 1 400 fagfolk og studenter på områdene grafisk design, illustrasjon, animasjonsdesign, tegneserier-skaping og interaktiv design. Grafill skal ivareta medlemmenes faglige, økonomiske, juridiske og sosiale interesser, samt arbeide for å høyne fagenes kvalitetsmessige og etiske nivå og bedre utdannelsen i fagene.

Generelle kommentarer

Grafill støtter i all hovedsak departementets forslag til endringer i forbindelse med:

- registrering og annen behandling av IP-adresser mv. (kap. 2 i høringsnotatet)
- tilgang til abonnentens identitet (kap. 2 i høringsnotatet)
- tiltak rettet mot nettsted hvor opphavsrett krenkes (kapittel 3 i høringsnotatet).

De to første forslagene innebærer etter vårt syn i all hovedsak en klargjøring av gjeldende rett. Det tredje forslaget innfører lovhjemmel for å hindre tilgang til nettsted ved sletting eller blokkering og bidrar dermed til å gjennomføre opphavsrettsdirektivets artikkel 8.3 i norsk rett.

Brevmodellen

Departementet ønsker innspill fra høringsinstansene på departementets vurdering av bruk av varselbrev som tiltak (kap. 4 i høringsnotatet). Det vises i den forbindelse til brevmodellen som nylig er foreslått av et utvalg i Danmark.

Bruk av varselbrev er etter Grafills syn et viktig og nødvendig tiltak mot ulovlig bruk av åndsverk. Brevmodellen utfyller de andre foreslåtte tiltakene rettet mot nettsteder, spesielt i de tilfeller hvor blokkering eller sletting av nettsteder ikke er egnet.

Varselbrev gjør det mulig og nå frem til abonnenten på et tidlig tidspunkt og er lite inngripende både overfor abonnenten og «krenkeren» (dersom de ikke er samme person). Abonnenten får anledning til å rydde opp uten at identiteten oppgis til rettighetshaverne og uten at tvisten rettsliggjøres. Rettighetshaver gis en reell mulighet til å følge opp opphavsrettskrenkelser, i de tilfeller abonnenten unnlater å innrette seg etter tredje gangs varsel. Rettighetshaverne kan da fremsette begjæring for domstolene om tilgang på abonnentens identitet.

Belastningen for rettighetshaver, abonnenten og domstolene antas å reduseres betraktelig ved bruk av denne modellen.

Opplysninger om abonnenter som samles i «varselregisteret», vil ikke kunne brukes av rettighetshaver til alminnelig rettshåndhevelse så lenge prosessen med utsendelse av varselbrev pågår. Dette avhjelper eventuelle personvernspørsmål knyttet til tiltaket.

Departementet foreslår at tiltak mot nettsted er forbeholdt de «alvorlige og grove tilfellene». Forslaget inneholder likevel en sikkerhetsventil med hjemmel for rettsgebyr for å sikre at sakene som bringes inn for domstolene er av en «viss størrelse og viktighet for rettighetshaveren». I realiteten betyr dette at et stort antall opphavsrettskrenkelser må håndteres og forfølges på annen måte.

Søksmål og ordinær domstolsbehandling er som regel en svært tid- og ressurskrevende prosess, som ikke står i forhold til den mulige «gevinsten» ved å bringe «mindre alvorlige» krenkelser inn for domstolene. I de sakene hvor andre tiltak mot nettsteder ikke er aktuelle eller egnet, bør derfor brevmodellen kunne brukes som tiltak.

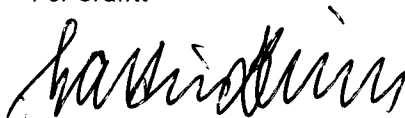
Hvem er part

Departementet foreslår at nettstedet skal angis som part, varsles og gis mulighet til å uttale seg i saken. Dersom vedkommendes identitet er ukjent, skal den som er registrert som ansvarlig for domenet i WHOIS-basen gis samme rettigheter. Krav om varsel bør ikke innføres etter Grafills syn. Kontaktinformasjon oppgis sjelden på nettsteder som begår opphavsrettskrenkelser av et visst omfang, og mange anonymiserer informasjonen i WHOIS-basen. For det tilfellet at departementet opprettholder kravet om varsel, foreslår vi at varsel likevel ikke kreves dersom den som er ansvarlig for domenet er anonymisert i WHOIS-basen.

Lovlige alternativer

Grafill er enige med departementet at utvikling av lovlige tjenester for brukerne som tilrettelegger for enkel tilgang til opphavsrettsbeskyttede verk, er en viktig del av bekjempelsen av opphavsrettskrenkelser på internett. Dette har nær sammenheng med rettighetshavernes reelle muligheter til å håndheve sine rettigheter. Etter vårt syn er de foreslåtte tiltakene et viktig bidrag for at rettighetshaverne eller deres organisasjoner skal kunne investere i utvikling av lovlige alternativer.

Med vennlig hilsen
For Grafill

Martin Biehl
Daglig leder